

Някои от докладите на ОСУ действително засягат редица важни въпроси. В това отношение е показателен докладът на ОСУ — Враца за начетите по липсите и злоупотребите в търговията в окръг Враца. Този доклад, по наше мнение, разкрива редица недостатъци в нашата търговия, като посочва конкретно причините за извършените начети и дава препоръки за отстраняването им.

В тази статия ще се спрем на някои по-важни грешки и слабости, допускани от окръжните статистически управления, при разработването на докладите и ще се постараям да дадем някои препоръки за бъдещата работа по изработване на аналитичните доклади с тематика из областта на търговията.

Някои от докладите имат сериозни недостатъци, които в по-голямата си част са специфични за всеки доклад.

Недостатъците, които се срещат в повечето от докладите могат да се сведат до липсата на целенасоченост при разглеждането на въпросите; допускане грешки по същество и неизползуване добре статистическите методи при анализиране на данните, както и други недостатъци.

Както е известно, аналитичните доклади, разработвани от органите на Централното статистическо управление, имат за цел предимно да разкрият слабостите в нашия стопански живот и да посочат пътищата и възможностите за отстраняването им. Трябва да се отбележи обаче, че в повечето от докладите въпросите не се разглеждат задълбочено и последователно.

В доклада за издръжката на обръщението в общественото хранене на ОСУ — Враца от всичко 10 страници са отделени три страници още в началото за разглеждане развитието на стокооборота и причините за неритмичното изпълнение на плана за стокооборота през разглежданите три години. Допуснато е отклонение от темата и читателят в първия момент остава с впечатление, че в доклада се разглежда въпросът за развитието на стокооборота и недостатъците при планирането му, а не за издръжката на обръщението. Възможно е в плана за стокооборота да има слабости, които може да се разглеждат в един доклад. Обаче когато се разглежда развитието на издръжката на обръщението трябва основно да се анализират причините за неизпълнението на плана за разходите по обръщението и във връзка с това да се посочат причините за неизпълнението на плана по стокооборота на дребно.

В някои от докладите, вместо да се посочват причините за някои слабости в търговията, се правят само констатации или причините се разкриват с общи фрази. Например незавършен е опитът на ОСУ — Коларовград да анализира причините за преразхода по отделните статии от издръжката на обръщението. Посочени са само някои причини, без да са потвърдени с цифрови данни. Материал за разкриване на причините има. ОСУ разполага с този материал, но недооценява важността на едни въпроси и ги отминава, а за други, по-маловажни, отделя повече внимание. В докладите по издръжката на обръщението почти не се разглежда въпросът за рентабилността на търговските организации. Известно е обаче, че издръжката на обръщението е тясно свързана с рентабилността на предприятията и неизпълнението на плана по издръжката на обръщението дава отражение върху печалбата на предприятието. За да се анализира и разкрие тази връзка, не се изисква много труд и би могло да се използва следната таблица: